

Swedish Chapter of International Society of Indoor Air Quality and Climate

Ansvarig utgivare: SWESIAQ:s styrelse.

Nyhetsbrevet bifogas också i pdf-format.

Alla läsare är välkomna att skriva i nyhetsbrevet. Skriv till nyhetsbrevet@swesiq.se

Redaktion: Anders Lundin och Gunnel Emenius

SWESIAQ:s hemsida finns på: www.swesiq.se.

Nyhetsbrev nr 8

2010-09-24

Nordic Indoor Air Update 2010, Stockholm/Täby 2-3 December

Konferensförberedelserna pågår intensivt just nu och anmälningar kommer in. Du kan alltid gå in på hemsidan (www.swesiq.se) för aktuell information om konferensen eller skicka dina frågor till conference2010@swesiq.se.

Anmälningstiden för **Early-Bird-Registrering** är **förlängd till 30 september**. Anmäl dig senast 30/9 så får du 500:- rabatt på deltagaravgiften. Registreringsformuläret finns att ladda ner på hemsidan. Titlarna på föredragen är inte klara än, däremot inriktningen. Programmet är brett upplagt så att många ska hitta något av intresse. Här är några axplock:

Mikroorganismer i inomhusmiljön är en viktig del av konferensen – från interventionsstudier till kartläggningar och experimentella studier med kända forskare inom området, bl.a. Dorr G. Dearborn, Cleveland USA (hälsoeffekter av Stachybotrys bl.a.); Lennart Larsson, Lunds Universitet (mykotoxiner bl.a.) och Martin Täubel, Kuopio Finland. Bengt Wänggren, VD för Sweden Green Building Council presenterar olika miljöklassningssystem och hur de tar hänsyn till inomhusmiljön. Anna Jarnehammar talar om vad som krävs för att uppnå Sveriges miljömål om en god bebyggd miljö.

Mats Boghard från Lunds Universitet pratar om partiklar, medan forskning om de aktuella nanopartiklarna behandlas av Lars E. Ekberg från Chalmers. Stuart Harrad från Birmingham University redogör för ämnet persistenta kemikalier i inomhusmiljön. De psykosociala aspekterna på inomhusmiljöproblematiken kommer att belysas ur olika synvinklar: Finns det samband mellan psykosociala faktorer och inomhusmiljöbesvär? Hur upplever vi lukter? Kan kognitiv terapi hjälpa mot inomhusmiljöproblemet?

Som vi nämnt är nordiska samarbete ett viktigt konferenstema. Gällande riktlinjer/lagstiftning och riktvärden för inomhusmiljön kommer att presenteras och diskuteras av Sveriges, Norges, Finlands och Danmarks motsvarigheter till Boverket eller Socialstyrelsen. Konferensen kommer både att öppnas och sammanfattas av ISIAQ:s ordförande Richard J. Shaughnessy. Richard kommer också att berätta om sin forskning kring skolornas luftkvalitet. Kvällsunderhållningen är i princip klar (men hemlig). Det kommer att bli en spännande konferens!

Konferensplaneringsgruppen

Referat

Akuta effekter vid exponering för 2-ethyl-1-hexanol

2-ethyl-1-hexanol (2-EH) används som lösningsmedel i färger, gummi, kemtvätt och plaster. I nybyggda hus har halter på upp till 0,5 mg/m³ uppmätts i inomhusluft. Även vid nedbrytning av vissa byggnadsmaterial, t.ex. i fuktskadade golvmattor, produceras 2-EH. Eftersom ökade

halter av 2-EH i inomhusluft associerats med ökad förekomst av slemhinneirritation och huvudvärk i t.ex. fuktskadade byggnader, genomfördes ett kammarförsök för att studera ämnets akuta effekter.

Trettio personer exponerades under 2 timmar i vila för antingen 1 mg/m³ 2-EH eller för ren luft (som kontroll). Försökspersonerna fick skatta sina symtom, blinkfrekvensen registrerades, lungfunktionen och tårfilmsstabiliteten mättes. Nästäppa mättes med akustisk rinometri. I nässköljvätskan mättes olika inflammationsmarkörer.

De enda signifikanta effekterna som kunde observeras under exponeringen var en svagt skattad lukt och ögonirritation. Det fanns inga signifikanta skillnader i skattning mellan kön eller atopiker och icke-atopiker. 1 mg/m³ är en betydligt högre koncentration än vad som brukar mätas i byggnader med fuktskadade golvmattor men å andra sidan var exponeringstiden bara 2 timmar.

Hela artikeln finns att läsa i Indoor Air (Ernstgård L m fl; Acute effects of exposure to 1 mg/m³ of vaporized 2-ethyl-1-hexanol in humans; Indoor Air 2010: 20, 168-175).

Robert Wålinder

Håll dig uppdaterad med EU:s regler och direktiv inom miljöområdet!

Detta gör du enklast genom att gå in på <http://www.europeanenvironmentalpolicy.eu/>. Där kan du också prenumerera på deras Online Manual of European Environmental Policy.

Redaktionen

Kalendarium

27-28 oktober. Årets allergistämman blir i Linköping

På allergistämman tar man upp många ämnen med anknytning till inomhusmiljön. Läs mer om programmet och anmäl dig på <http://www.allergistamma.org/>. Om du vill presentera en poster kan du anmäla den senast den 1 oktober.

Du kan alltid klicka på: www.swesiaq.se/web2/index.asp?text_subjectID=39. Då kommer du in direkt på SWESIAQ:s hemsida och kan se vad som är på gång just nu inom inomhusmiljöområdet.

Har du någon aktivitet som du vill göra reklam för: Skicka ett e-post-meddelande till nyhetsbrevet@swesiaq.se. Då kan vi lägga in informationen på SWESIAQ:s hemsida och/eller skriva om den i nyhetsbrevet.

SWESIAQ debatt

Textilmattor på kontoret?

Det har återigen blivit mycket populärt att rekommendera textilmattor i kontorsmiljöer. Mattorna sägs vara självrengörande och det låter fint att man kan komma in utifrån utan att behöver byta skor. Mattorna har akustiska fördelar och ger gosig mjukhet under fötterna. Men de marknadsförs även som astma-/allergivänliga, eftersom de påstås binda smuts och hindra den från att virvla upp i luften. Det finns många frågetecken kring dessa mattor:

- De smutsiga skorna för med sig väta och partiklar, både stora och små. Kontorsstolar river loss partiklar från mattans partiklar genom nötning. Binds alla partiklar i mattan och hur länge?

- Vid dammsugning stannar inte alla partiklarna i dammsugarfiltret utan små och ultrafina partiklar spottas ut i luften. Dammsugarfilter är mycket dyra. Hur ofta byts de i verkligheten?
- Vätan från blöta skor/stövlar går ner i mattan, ner till mattlimmet. Utspillda drycker bidrar med sina fukttillskott. Djuprengöring av mattorna görs med en helt annan frekvens än fukttorkning av hårda ytor.
- Att dammsuga mattor är mer arbetskrävande än dammsugning av hårda ytor. Städningen är som andra tjänster utsatt för kostnadspress och ingen vill betala mer än tidigare (dvs. för hårda beläggningar).

Det finns ett behov att förklara vilka nya förutsättningar som ska gälla för utrymmen med textilmattor och de krav som rimligen bör ställas på alla nyttjare och städare.

Larissa Nielsen

Om du inte vill stå med som prenumerant på nyhetsbrevet: Skriv till nyhetsbrevet@swesiaq.se